

AD 6/25

LIMITE

CONF-ALB 6

ΕΓΓΡΑΦΟ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ

Θέμα: ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Ομάδα κεφαλαίων 3: Ανταγωνιστικότητα και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

ΚΟΙΝΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

(σε συνέχεια της διαπραγματευτικής θέσης της Αλβανίας AD 2/25 CONF-ALB 2 REV1)

Ομάδα διαπραγματευτικών κεφαλαίων: 3

Ανταγωνιστικότητα και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη

Περιλαμβανομένων των κεφαλαίων 10 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και μέσα ενημέρωσης, 16 – Φορολογία, 17 – Οικονομική και νομισματική πολιτική, 19 – Κοινωνική πολιτική και απασχόληση, 20 – Επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική, 25 – Επιστήμη και έρευνα, 26 – Εκπαίδευση και πολιτισμός, και 29 – Τελωνειακή ένωση

Η παρούσα θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στη γενική της θέση για τη διάσκεψη προσχώρησης με την Αλβανία (AD 5/22 CONF-ALB 2) και διέπεται από τις διαπραγματευτικές αρχές που περιέχονται σε αυτή, δηλαδή:

- οποιαδήποτε άποψη εκφράσουν είτε η Αλβανία είτε η ΕΕ σχετικά με κάποιο συγκεκριμένο κεφάλαιο των διαπραγματεύσεων δεν προδικάζει κατά κανένα τρόπο τη θέση που ενδέχεται να λάβουν σχετικά με άλλα κεφάλαια,
- οι συμφωνίες που επιτυγχάνονται κατά τις διαπραγματεύσεις σχετικά με συγκεκριμένα κεφάλαια, έστω και μερικές συμφωνίες, δεν μπορούν να θεωρηθούν οριστικές έως ότου επιτευχθεί γενική συμφωνία για όλα τα κεφάλαια,

καθώς και από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα σημεία 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 28, 31, 38, 39, 45, 46, 47 και 48 του διαπραγματευτικού πλαισίου.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να συνεχίσει τη διαδικασία για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και την ουσιαστική εφαρμογή και επιβολή του και, εν γένει, να αναπτύξει, πριν ακόμη από την προσχώρηση, πολιτικές και μέσα που να προσεγγίζουν όσο το δυνατό περισσότερο τις πολιτικές και τα μέσα της ΕΕ.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία, στη θέση της AD 2/25 CONF-ALB 2 REV1, αποδέχεται το κεκτημένο της ΕΕ στο πλαίσιο της ομάδας κεφαλαίων 3 ως ίσχυε στις 28 Φεβρουαρίου 2025 και δηλώνει ότι έως την ημερομηνία προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι έτοιμη να το εφαρμόσει, εκτός από τους τομείς των κεφαλαίων 16 και 19 όπου η Αλβανία έχει ζητήσει μεταβατικές περιόδους, όπως αναφέρεται κατωτέρω.

Σαν γενική απάντηση στα αιτήματα της Αλβανίας για μεταβατικές περιόδους και παρεκκλίσεις, η ΕΕ υπενθυμίζει τη γενική διαπραγματευτική της θέση ότι τα μεταβατικά μέτρα είναι έκτακτα, έχουν περιορισμένη χρονική διάρκεια και εμβέλεια, και συνοδεύονται από σχέδιο με σαφώς καθορισμένα στάδια για την εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ. Τα μεταβατικά μέτρα δεν πρέπει ούτε να συνεπάγονται τροποποιήσεις κανόνων ή πολιτικών της ΕΕ, ούτε να παρεμποδίζουν την εύρυθμη λειτουργία τους, ούτε να οδηγούν σε σημαντική στρέβλωση του ανταγωνισμού.

1. Κεφάλαιο 10 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και μέσα ενημέρωσης

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το καλά οργανωμένο **θεσμικό πλαίσιο** και το υψηλό επίπεδο **νομικής ευθυγράμμισης** της Αλβανίας. Η ΕΕ σημειώνει την πρόοδο της Αλβανίας στο πεδίο του ψηφιακού μετασχηματισμού, ιδίως όσον αφορά την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμίσει την ισχύουσα νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ στους τομείς των ηλεκτρονικών εγγράφων, των κρατικών βάσεων δεδομένων και της δημόσιας διαβούλευσης και να ευθυγραμμίσει το ψηφιακό της θεματολόγιο με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ σημειώνει με ικανοποίηση τον νέο νόμο της Αλβανίας για την κυβερνοασφάλεια, ο οποίος είναι ευθυγραμμισμένος με την οδηγία NIS2 ⁽¹⁾.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα **των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των τεχνολογιών της πληροφορίας**, ιδίως με την έκδοση του νέου νόμου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, ο οποίος είναι ευθυγραμμισμένος με τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ⁽²⁾. Η ΕΕ σημειώνει τις προσπάθειες της Αλβανίας όσον αφορά τα μέτρα που περιγράφονται στον χάρτη πορείας για τη μείωση των τελών περιαγωγής μεταξύ της ΕΕ και των Δυτικών Βαλκανίων. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να θεσπίσει μέτρα για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία θα πρέπει να εξασφαλίσει την πλήρη ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για τον γεωγραφικό αποκλεισμό ⁽³⁾ και άλλες μορφές διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να εφαρμόζει τα μέτρα της εργαλειοθήκης κυβερνοασφάλειας 5G (μέσω της αναγκαίας συμπληρωματικής νομοθεσίας) και να ευθυγραμμιστεί, μεταξύ άλλων, με την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες ⁽⁴⁾, την πράξη για τις ψηφιακές αγορές ⁽⁵⁾, τον ευρωπαϊκό κανονισμό για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την απόφαση για τη ζώνη UHF ⁽⁶⁾.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τον **ψηφιακό μετασχηματισμό**. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την ηλεκτρονική ταυτοποίηση, τα ανοικτά δεδομένα και την ευρυζωνικότητα. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειες για να ευθυγραμμιστεί πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού και ιδίως της κυβερνοασφάλειας ⁽⁷⁾. Επιπλέον, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί με τον κανονισμό της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555.

⁽²⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/302.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065.

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1925.

⁽⁶⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2017/899.

⁽⁷⁾ Πράξη για την κυβερνοασφάλεια [κανονισμός (ΕΕ) 2024/2847].

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα των **οπτικοακουστικών μέσων**. Η ΕΕ σημειώνει ότι τα σχέδια της Αλβανίας είναι σύμφωνα με τα πλαίσια πολιτικής της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να αξιοποιήσει στο έπακρο το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη». Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η πλήρης ευθυγράμμιση με την οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για την Αλβανία ⁽⁹⁾.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία διαθέτει νομικό και στρατηγικό πλαίσιο για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στον τομέα του ψηφιακού μετασχηματισμού**. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να διατηρήσει σε λειτουργία ένα σύστημα παρακολούθησης που να εξασφαλίζει την εφαρμογή του πλαισίου, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στον τομέα των μέσων ενημέρωσης.

2. Κεφάλαιο 16 – Φορολογία

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση του νομικού πλαισίου της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για την **έμμεση φορολογία**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας ⁽¹⁰⁾. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί με το σύνολο του κεκτημένου της ΕΕ στον τομέα του ΦΠΑ ⁽¹¹⁾. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία θα πρέπει να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο όσον αφορά τη φορολογία αυτοκινήτων και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, μεταξύ άλλων στον καπνό και την αλκοόλη. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εξαλείψει κάθε φορολογία που εισάγει διακρίσεις. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να περιορίσει τις φορολογικές απαλλαγές και τις φορολογικές ερμηνευτικές αποφάσεις της.

Όσον αφορά τα αιτήματα της Αλβανίας για παρεκκλίσεις, μεταβατικές περιόδους και απαλλαγές από το κεκτημένο της ΕΕ, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι οποιαδήποτε απόκλιση από το σύστημα ΦΠΑ της ΕΕ όσον αφορά τη φορολογητέα ύλη θα μπορούσε να έχει επιπτώσεις στους ιδίους πόρους της Ένωσης, η βάση υπολογισμού των οποίων θα έπρεπε να αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με το σχετικό κεκτημένο.

⁽⁹⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808.

⁽¹⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2006/112, όπως έχει τροποποιηθεί.

⁽¹¹⁾ Συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της οδηγίας 2008/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της δέκατης τρίτης οδηγίας 86/560/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 2006/79/ΕΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 2007/74/ΕΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2009/132/ΕΚ του Συμβουλίου.

Η ΕΕ σημειώνει το αίτημα της Αλβανίας για μεταβατικές παρεκκλίσεις από το κεκτημένο για τον ΦΠΑ, προκειμένου:

- α) Να απαλλαγούν (χωρίς δικαίωμα έκπτωσης) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035, η εισαγωγή, η ενδοκοινοτική απόκτηση και η παράδοση των ακόλουθων γεωργικών εισροών: γεωργικά μηχανήματα, ζωντανά ζώα για πάχυνση, ζωντανά ζώα καθαρής φυλής, κυοφορούντα και μη κυοφορούντα για αναπαραγωγή, καθώς και βιολογικό υλικό για τεχνητή σπερματέγχυση.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επανεξετάσει το αίτημά της και να προβλέψει εναλλακτικά μέτρα πολιτικής, ιδίως τα κατ' αποκοπή ποσοστά συμψηφισμού της στο πλαίσιο του κοινού κατ' αποκοπή καθεστώτος για τους αγρότες.

- β) Να απαλλαγούν (με δικαίωμα έκπτωσης) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2036 η εισαγωγή, η ενδοκοινοτική απόκτηση και η παράδοση ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή και υβριδικών οχημάτων με ρευματολήπτη τα οποία δεν έχουν ταξινομηθεί προηγουμένως για κυκλοφορία εκτός Αλβανίας.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επανεξετάσει το αίτημα λόγω των δυσμενών του διασυνοριακών επιπτώσεων.

- γ) Να εφαρμοστεί μειωμένος συντελεστής 10 % έως τις 31 Δεκεμβρίου 2035 στην εισαγωγή, την ενδοκοινοτική απόκτηση και την παράδοση στρατιωτικού εξοπλισμού.

Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να εξετάσει τη δυνατότητα να επιτύχει τους αμυντικούς της στόχους διαθέτοντας για τον σκοπό αυτό τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του κεκτημένου στον τομέα του ΦΠΑ.

- δ) Να απαλλαγούν με δικαίωμα έκπτωσης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2036 η εισαγωγή, η ενδοκοινοτική απόκτηση και οι παραδόσεις αγαθών καθώς και οι παροχές υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση ή τοποθέτηση στα τεχνολογικά και επιστημονικά πάρκα.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει περισσότερες πληροφορίες για την εμβέλεια της παρέκκλισης που ζητεί και για τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της, προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό.

- ε) Να απαλλαγούν με δικαίωμα έκπτωσης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2034 η εισαγωγή, η ενδοκοινοτική απόκτηση και οι παραδόσεις αγαθών καθώς και οι παροχές υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση ή τοποθέτηση στις ζώνες τεχνολογικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει περισσότερες πληροφορίες για την εμβέλεια της παρέκκλισης που ζητεί και για τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της, προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό.

Όσον αφορά τυχόν συμβατικές ρυθμίσεις που έχει συνομολογήσει η Αλβανία με φορείς εκμετάλλευσης είτε στα πάρκα είτε στις ζώνες των στοιχείων δ) και ε), η ΕΕ τονίζει ότι, ως υποψήφια χώρα, η Αλβανία υποχρεούται να ευθυγραμμίζει τις εν λόγω ρυθμίσεις με το κεκτημένο της ΕΕ το αργότερο έως την προσχώρησή της στην ΕΕ και δεν μπορεί να δεσμεύεται από συμβατικές ρυθμίσεις για να μην εφαρμόζει το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενημερώσει σχετικά τους υφιστάμενους φορείς εκμετάλλευσης και να απόσχει από τη συνομολόγηση περαιτέρω συμβατικών υποχρεώσεων αυτού του είδους έως ότου εξασφαλίσει ενδεχόμενη παρέκκλιση από το κεκτημένο.

- στ) Να εφαρμοστεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2036 μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 6 % στην παροχή υπηρεσιών συντήρησης, καθαρισμού, αποθήκευσης και επισκευής σκαφών στις μαρίνες του Δυρραχίου, της Αυλώνας και των Αγίων Σαράντα ⁽¹²⁾.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επανεξετάσει το αίτημά της, καθώς θα επηρεαζόταν αρνητικά ο θεμιτός ανταγωνισμός στην ενιαία αγορά.

Η ΕΕ σημειώνει το αίτημα της Αλβανίας για τις ακόλουθες μόνιμες παρεκκλίσεις από το κεκτημένο για τον ΦΠΑ προκειμένου:

- α) Να απαλλαγούν (με δικαίωμα έκπτωσης) οι διεθνείς μεταφορές επιβατών.

Η ΕΕ θεωρεί περιττό το αίτημα παρέκκλισης δεδομένων του άρθρου 98 παράγραφος 2 στοιχείο α) και του παραρτήματος III σημείο 5) της οδηγίας 2006/112/EK.

- β) Να απαλλαγούν (χωρίς δικαίωμα έκπτωσης) η παράδοση κτιρίων ή τμημάτων κτιρίων και η παράδοση του συνεχόμενου με αυτά εδάφους, ενώ παράλληλα να επιτρέπεται σε νομικά πρόσωπα που αγοράζουν κτίρια μη προοριζόμενα για οικιστική χρήση να επιλέγουν τη φορολόγηση.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω αίτημα παρέκκλισης, μεταξύ άλλων σχετικά με το ισχύον φορολογικό καθεστώς για τα κτίρια και τη γη, τις ανάγκες, την εμβέλεια και τις οικονομικές και δημοσιονομικές επιπτώσεις, προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό.

⁽¹²⁾ Επισκευή, συντήρηση, καθαρισμός και αποθήκευση λέμβων.

Η ΕΕ σημειώνει τα αιτήματα της Αλβανίας για τις ακόλουθες μεταβατικές παρεκκλίσεις από το κεκτημένο όσον αφορά τον ειδικό φόρο κατανάλωσης:

- α) Περίοδος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033 για τη σταδιακή εκπλήρωση (σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που έχει συμπεριλάβει στη διαπραγματευτική της θέση) των απαιτήσεων της οδηγίας 2011/64/ΕΕ όσον αφορά τόσο τη συμπερίληψη ενός αναλογικού στοιχείου στον ειδικό φόρο κατανάλωσης για τα τσιγάρα όσο και το ελάχιστο επίπεδο του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

Η ΕΕ θεωρεί ότι το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα της Αλβανίας για την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο θα πρέπει να επανεξεταστεί υπό το πρίσμα των διασυνοριακών επιπτώσεων που θα μπορούσαν να έχουν τέτοιου είδους χαμηλότεροι συντελεστές, προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό.

- β) Περίοδος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2036 για τη σταδιακή εκπλήρωση (σύμφωνα με χρονοδιάγραμμα που έχει συμπεριλάβει στη διαπραγματευτική της θέση) των απαιτήσεων περί ελάχιστου ειδικού φόρου κατανάλωσης που προβλέπονται στην οδηγία 2003/96 όσον αφορά το υγραέριο.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει λεπτομερέστερη αιτιολόγηση του αιτήματός της, καλύπτοντας, μεταξύ άλλων, τόσο τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν επί του παρόντος στον συγκεκριμένο τομέα στην Αλβανία όσο και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις του αιτήματός της, προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό.

- γ) Περίοδος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2036 για την εκπλήρωση των απαιτήσεων περί ελάχιστου ειδικού φόρου κατανάλωσης που προβλέπονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ όσον αφορά το φυσικό αέριο.

Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει λεπτομερέστερες πληροφορίες για την εμβέλεια και το σκεπτικό του αιτήματός της, καλύπτοντας, μεταξύ άλλων, τόσο τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν επί του παρόντος στον συγκεκριμένο τομέα στην Αλβανία όσο και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να μπορέσει να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό.

- δ) Περίοδος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2036 για να διατηρήσει στα 100 λίτρα την ποσότητα της ετήσιας παραγωγής αποσταγμάτων φρούτων που μπορεί να απαλλάσσει δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 8 της οδηγίας 92/83.

Όσον αφορά τις ετήσιες ποσότητες αποσταγμάτων φρούτων που επιτρέπεται στα κράτη μέλη να απαλλάσσουν από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης επί της αλκοόλης, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επανεξετάσει το αίτημα, καθώς θα επηρεάζονταν αρνητικά οι στόχοι πολιτικής της ΕΕ.

Στον τομέα της άμεσης φορολογίας, η ΕΕ σημειώνει το αίτημα της Αλβανίας για μεταβατική παρέκκλιση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2036 που να της επιτρέπει να συνεχίσει να φορολογεί στην πηγή τις πληρωμές τόκων και δικαιωμάτων που καταβάλλουν εταιρείες εγκατεστημένες στην Αλβανία σε συνδεδεμένες εταιρείες εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη.

Όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 2003/49/ΕΚ σχετικά με τους τόκους και τα δικαιώματα, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να επανεξετάσει το αίτημά της όσον αφορά τους τόκους. Σε ό,τι αφορά τα δικαιώματα, με την επιφύλαξη της τελικής θέσης της ΕΕ, η ΕΕ ζητεί από την Αλβανία να παράσχει περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα σχέδιά της για σταδιακή εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ.

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η νομοθεσία στον τομέα της **άμεσης φορολογίας** δεν έχει ακόμα ευθυγραμμιστεί πλήρως με τον κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας για τις συγχωνεύσεις ⁽¹³⁾, της οδηγίας σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας στην Ένωση ⁽¹⁴⁾ και της οδηγίας κατά της φοροαποφυγής ⁽¹⁵⁾. Η ΕΕ τονίζει ότι όλοι οι φορολογούμενοι πρέπει να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης και ότι τυχόν ειδικές μορφές φορολογικής μεταχείρισης και ειδικά φορολογικά καθεστώτα πρέπει να έχουν καταργηθεί κατά τον χρόνο της προσχώρησης.

Η ΕΕ σημειώνει τη μέτρια προετοιμασία του φορολογικού συστήματος της Αλβανίας στο πεδίο της **διοικητικής συνεργασίας και της μηχανοργάνωσης**. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να μεριμνήσει για την επαρκή διοικητική ικανότητα και την ακεραιότητα της φορολογικής διοίκησης. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες για την επίτευξη διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας με τα συστήματα της ΕΕ.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία διαθέτει δομές και εργαλεία για την **πρόληψη της διαφθοράς στο φορολογικό σύστημα**. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να επικεντρωθεί στην ενίσχυση της στελέχωσης και της κατάρτισης στη Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και στη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων. Επιπλέον, η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει να μεριμνά για την πρόληψη της διαφθοράς που σχετίζεται με τη φορολογία και για την άσκηση διώξεων για τέτοιου είδους υποθέσεις. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης την Αλβανία να ενδυναμώσει τα συστήματα παρακολούθησης υποθέσεων διαφθοράς σχετιζόμενων με τη φορολογία και να ενισχύσει την ικανότητα των οργάνων επιβολής του νόμου να διεξάγουν έρευνες και να ασκούν διώξεις για τις υποθέσεις αυτές.

⁽¹³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2009/133/ΕΚ.

⁽¹⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523.

⁽¹⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/1164.

3. Κεφάλαιο 17 – Οικονομική και νομισματική πολιτική

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι στο πεδίο της **νομισματικής πολιτικής** η Αλβανία έχει επιτύχει υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την απαγόρευση της προνομιακής πρόσβασης του δημόσιου τομέα σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η ΕΕ σημειώνει ότι η νομοθεσία της Αλβανίας είναι μερικώς ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας και την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης του δημόσιου τομέα. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την πλήρη ευθυγράμμιση των στόχων της Τράπεζας της Αλβανίας (ΤτΑ) με το κεκτημένο της ΕΕ. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για να εξασφαλίσει την πλήρη προσωπική ανεξαρτησία του διοικητή, των οργάνων και των μελών της ΤτΑ, εξαλείφοντας τις κυβερνητικές και κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εξασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση της ΤτΑ με την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης.

Όπως προβλέπεται στο διαπραγματευτικό πλαίσιο, μετά την προσχώρησή της η Αλβανία δεν θα γίνει αμέσως μέλος της ζώνης του ευρώ και του ευρωσυστήματος. Η ΕΕ θα καθορίσει τον τρόπο εφαρμογής του πλαισίου της ΕΕ για την υιοθέτηση του ευρώ πριν από το προσωρινό κλείσιμο του κεφαλαίου αυτού.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι στο πεδίο της **οικονομικής πολιτικής** η Αλβανία έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την ενίσχυση της δημοσιονομικής της διακυβέρνησης και έχει ευθυγραμμιστεί μερικώς με το κεκτημένο της ΕΕ για τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια. Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις δημοσιονομικές προβλέψεις, τις στατιστικές, τους αριθμητικούς δημοσιονομικούς κανόνες, τη διαφάνεια των οικονομικών της γενικής κυβέρνησης και τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών. Η ΕΕ τονίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών στατιστικών της Αλβανίας, τη σύσταση ανεξάρτητου δημοσιονομικού οργάνου, την εκπόνηση προβλέψεων και τη βελτιωτική ρύθμιση της διαδικασίας προβλέψεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία και τις πρακτικές της για τον προϋπολογισμό με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο κεκτημένο της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια ⁽¹⁶⁾.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία διαθέτει νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο για **την καταπολέμηση της διαφθοράς στην οικονομική και νομισματική πολιτική**. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να σημειώσει πρόοδο, επιδεικνύοντας σταθερά καλές επιδόσεις, όσον αφορά την εφαρμογή του, την πρόληψη της διαφθοράς και την ακεραιότητα των δημόσιων λειτουργιών.

⁽¹⁶⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2011/85, όπως έχει τροποποιηθεί.

4. Κεφάλαιο 19 – Κοινωνική πολιτική και απασχόληση

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με τον **ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία είναι προσηλωμένη στην πολιτική και τις αρχές της ΕΕ που διέπουν την κοινωνική της πολιτική και τις πολιτικές της στον τομέα της απασχόλησης. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εγκρίνει το σχέδιο δράσης της για τα κοινωνικά δικαιώματα σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Η ΕΕ σημειώνει ότι, από την άποψη του **εργατικού δικαίου**, η Αλβανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις εργασιακές συνθήκες και το δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να ευθυγραμμιστεί περαιτέρω με το κεκτημένο της ΕΕ για να εξασφαλίσει πλήρη εναρμόνιση με όλα τα ευρωπαϊκά εργασιακά πρότυπα. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να ενισχύσει τις διοικητικές ικανότητες επιβολής και επιθεώρησης με σκοπό την αποτελεσματική καταπολέμηση της άτυπης απασχόλησης.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **υγεία και ασφάλεια στην εργασία**. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τους χώρους εργασίας, τους ειδικούς κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των χημικών, βιολογικών και φυσικών παραγόντων, καθώς και όσον αφορά τις θεσμικές πτυχές. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της στους τομείς του εργατικού δικαίου και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία με το κεκτημένο της ΕΕ και να ενισχύσει τις θεσμικές ικανότητες και τις διαδικασίες επιθεώρησης.

Η ΕΕ σημειώνει το αίτημα της Αλβανίας για μεταβατική περίοδο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2032 όσον αφορά την εφαρμογή οριακής τιμής για το μονοξείδιο του αζώτου, το διοξείδιο του αζώτου και το μονοξείδιο του άνθρακα στις εργασίες υπόγειας εξόρυξης και διάνοιξης σηράγγων που προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/164 της Επιτροπής σύμφωνα με την οδηγία 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου για την προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλομένους σε χημικούς παράγοντες.

Προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει περισσότερες πληροφορίες όσον αφορά:

- α) τρέχοντα μέτρα στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία που εφαρμόζονται για τις εν λόγω ουσίες στους προαναφερόμενους χώρους εργασίας και κλάδους·

- β) τις εταιρείες και τους χώρους εργασίας που επηρεάζονται και τον αντίκτυπο της εφαρμογής της οδηγίας (ΕΕ) 2017/164 κατά την προσχώρηση όσον αφορά τις προαναφερόμενες ειδικές ουσίες στους συγκεκριμένους κλάδους·
- γ) τα σχέδια των εν λόγω κλάδων ώστε να συμμορφωθούν σταδιακά με την οδηγία (ΕΕ) 2017/164 όσον αφορά τις προαναφερόμενες ειδικές ουσίες.

Η ΕΕ σημειώνει ότι το πλαίσιο της Αλβανίας για τον κοινωνικό διάλογο είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένο με τα τρέχοντα πρότυπα και πρακτικές της ΕΕ για τον **κοινωνικό διάλογο**.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να λάβει μέτρα για να ενισχύσει τόσο τον διμερή όσο και τον τριμερή κοινωνικό διάλογο, και να εξασφαλίσει τη δημιουργία ικανοτήτων για τους κοινωνικούς εταίρους.

Η ΕΕ σημειώνει ότι, όσον αφορά την **πολιτική απασχόλησης**, η Αλβανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με το κεκτημένο της ΕΕ για τις οικονομικές και κοινωνικές πολιτικές, την κοινωνική οικονομία και τη δίκαιη μετάβαση, καθώς και για τα προγράμματα στήριξης της απασχόλησης και την απασχόληση των νέων. Η ΕΕ υπενθυμίζει την ανάγκη να ενισχυθούν περαιτέρω τα ενεργητικά μέτρα για την αγορά εργασίας και τα προγράμματα στήριξης της απασχόλησης.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία δεν έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ για την **κοινωνική προστασία και την κοινωνική ένταξη** και ενθαρρύνει την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειές της. Η ΕΕ σημειώνει επίσης ότι η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει εν μέρει με το κεκτημένο της ΕΕ το θεσμικό και νομικό της πλαίσιο σχετικά με τα άτομα με αναπηρία και την προστασία και φροντίδα των παιδιών. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενισχύσει το σύστημα κοινωνικής προστασίας, μεταξύ άλλων για τις ευάλωτες ομάδες, και την κοινωνική ένταξη των ατόμων με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρία, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία και την ένταξή τους στην κοινωνία στο πλαίσιο της ενωσιακής χρηματοδότησης ⁽¹⁷⁾.

Η ΕΕ υπογραμμίζει επίσης ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά **την απαγόρευση των διακρίσεων και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην απασχόληση και την κοινωνική πολιτική**. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ευθυγραμμίσει περαιτέρω τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ σχετικά με την ιδιότητα του γονέα και την ίση μεταχείριση των αυτοαπασχολούμενων. Η ΕΕ σημειώνει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την αύξηση της κινητικότητας στην αγορά εργασίας και την αντιμετώπιση των διακρίσεων εις βάρος των Ρομά και των Αιγυπτίων.

⁽¹⁷⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής – Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρία και την ένταξή τους στην κοινωνία στο πλαίσιο της ενωσιακής χρηματοδότησης

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία ζητεί επίσης μεταβατική περίοδο έως το 2056 για την οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως ως προς την εξίσωση της ηλικίας συνταξιοδότησης μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Η ΕΕ θεωρεί ότι μια τόσο μακρά μεταβατική περίοδος για την ευθυγράμμιση της ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών δεν δικαιολογείται και ότι είναι προτιμότερη μια συντομότερη μεταβατική περίοδος με πιο απότομες αυξήσεις της ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών για την προσαρμογή στο κεκτημένο. Προκειμένου να μπορέσει η ΕΕ να λάβει θέση σχετικά με το αίτημα αυτό, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παράσχει περισσότερες πληροφορίες ώστε να εξετάσει τη δυνατότητα συντομότερης μεταβατικής περιόδου όσον αφορά:

- α) σχέδια και έργα για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος·
- β) νέο χρονοδιάγραμμα ευθυγράμμισης των ηλικιών συνταξιοδότησης·
- γ) αξιολόγηση του αντικτύπου της αύξησης της ηλικίας συνταξιοδότησης στα δημόσια οικονομικά και στην αγορά εργασίας.

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει εν μέρει ευθυγραμμίσει το θεσμικό και νομοθετικό της πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ για το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+**. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να ενισχύσει τις ικανότητες εντός των κρατικών φορέων ώστε να εξασφαλιστεί η ετοιμότητά τους να διαχειρίζονται το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία έχει θεσπίσει πλήρη εθνική νομοθεσία και στρατηγική για **την καταπολέμηση της διαφθοράς στην κοινωνική πολιτική και την απασχόληση**. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία έχει θέσει επίσης ως στόχο την αύξηση της χρήσης της ψηφιοποίησης ως μέσου για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

5. Κεφάλαιο 20 – Επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική

Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με τις **οριζόντιες πτυχές της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ**, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να επιδιώκει την ευθυγράμμιση με αυτές τις οριζόντιες πτυχές. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να εφαρμόσει τη σύσταση του Συμβουλίου για την ανάπτυξη των συνθηκών-πλαίσιο για την κοινωνική οικονομία, ώστε να καλλιεργηθούν οι επιχειρηματικές δεξιότητες στις ΜΜΕ. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ευρεία στρατηγική προσέγγιση της Αλβανίας για τη βιομηχανία, με στόχο την πρόοδο στην ψηφιοποίηση, στην πράσινη ανάπτυξη, στις δεξιότητες και στην τομεακή ανάπτυξη. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να συνεχίσει να εστιάζει στην υιοθέτηση των βέλτιστων πρακτικών και πολιτικών της ΕΕ σε όλους αυτούς τους τομείς, ενισχύοντας τη δέσμευσή της για βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ΕΕ σημειώνει ότι στον τομέα **της πολιτικής και των μέσων για τις επιχειρήσεις**, η Αλβανία είναι εν μέρει ευθυγραμμισμένη με την πολιτική και τα μέσα της ΕΕ για τις ΜΜΕ. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εξασφαλίσει επαρκή διοικητική ικανότητα για να διασφαλίσει περαιτέρω ευθυγράμμιση στους τομείς αυτούς, να ενισχύσει τους μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης που εφαρμόζει, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη συνολικού πλαισίου για την αξιολόγηση των πολιτικών για τις ΜΜΕ και τη βελτίωση της μέτρησης των επιπτώσεων. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να διερευνήσει τις ευκαιρίες στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενιαία αγορά, των συνεργατικών σχηματισμών και των ευρωπαϊκών επιχειρηματικών δικτύων, με έμφαση στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και στην τριπλή ανθεκτικότητα (κοινωνική, κλιματική και οικονομική). Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να εξασφαλίσει την πλήρη ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ για τις καθυστερήσεις πληρωμών ⁽¹⁸⁾.

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά ειδικές **βιομηχανικές πρωτοβουλίες**. Η ΕΕ χαιρετίζει την ικανοποιητική πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ σε διάφορους βιομηχανικούς τομείς, με σημαντικές προσπάθειες σε τομείς όπως η κλωστοϋφαντουργία, ο τουρισμός και το διάστημα. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία, όσον αφορά τον τομέα του τουρισμού, να ενισχύσει την προστασία των καταναλωτών, τον διαμοιρασμό δεδομένων και την παρακολούθηση των τουριστικών ροών. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειές της, ιδίως σε τομείς στους οποίους απαιτείται περαιτέρω ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων του κατασκευαστικού και του εξορυκτικού κλάδου, των κρίσιμων πρώτων υλών, της άμυνας και της χαλυβουργίας.

⁽¹⁸⁾ Οδηγία 2011/7/ΕΕ, ιδίως στο άρθρο 9, και Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιήθηκε.

Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Αλβανία διαθέτει θεσμούς και στρατηγικές για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στον τομέα της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων**. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ιδίως μέσω της ψηφιοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα και τη λογοδοσία.

6. Κεφάλαιο 25 – Επιστήμη και έρευνα

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, όσον αφορά την **πολιτική έρευνας και καινοτομίας**, η Αλβανία είναι πλήρως συνδεδεμένη με το εμβληματικό ενωσιακό πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη». Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειές της για ένταξη στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας (EXE). Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ενισχύσει το αλβανικό οικοσύστημα έρευνας και καινοτομίας και τα αναγκαία συνοδευτικά μέτρα. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να αυξήσει τις επενδύσεις στην έρευνα και την επιστήμη, συμπεριλαμβανομένης της δημόσιας χρηματοδότησης. Η ΕΕ παροτρύνει την Αλβανία να δημιουργήσει τις αναγκαίες δομές για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και να εργαστεί για πιο αξιόπιστες στατιστικές στον τομέα αυτό. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να εφαρμόσει τις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (S3) παράλληλα με τη διακυβέρνηση για την υλοποίηση των S3, την αδιάλειπτη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης (EDP) και το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης των S3. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης την Αλβανία να εφαρμόσει ταχέως τον νέο νόμο για την επιστημονική έρευνα και την εθνική στρατηγική για την επιστημονική έρευνα. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να εφαρμόσει ταχέως το κεκτημένο σχετικά με την κοινοπραξία ευρωπαϊκής ερευνητικής υποδομής ⁽¹⁹⁾.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι, όσον αφορά το **πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» και την οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας**, η Αλβανία σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να προσεγγίσει και να συνεργαστεί με ένα ευρύτερο σύνολο ενδιαφερόμενων μερών —ιδίως στον τομέα της καινοτομίας. Η ΕΕ σημειώνει ότι η ένταξη στον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο και καλεί την Αλβανία να εντείνει τις προσπάθειές της.

Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να θεσπίσει σχέδιο δράσης με μέτρα για την εξασφάλιση προόδου, ώστε η Αλβανία να χαρακτηριστεί «μέτριος παράγοντας καινοτομίας» στον ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία (EIS).

⁽¹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 723/2009 και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1261/2013.

Η ΕΕ χαιρετίζει το γεγονός ότι η Αλβανία διαθέτει αποτελεσματικό πλαίσιο για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στον τομέα της έρευνας και της επιστήμης**. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Αλβανία να συνεχίσει την ενεργητική παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματική εφαρμογή και παρακολούθηση της στρατηγικής κατά της διαφθοράς και του σχεδίου δράσης της, ιδίως στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας.

7. Κεφάλαιο 26 – Εκπαίδευση και πολιτισμός

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **εκπαίδευση και κατάρτιση**. Η ΕΕ σημειώνει το ενδιαφέρον της Αλβανίας να συμμετάσχει περαιτέρω στο πρόγραμμα Erasmus+. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εξασφαλίσει επαρκή κονδύλια για την εκπαίδευση που να συνάδουν με τις φιλοδοξίες και τους στόχους της. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες όσον αφορά τη χρήση των εργαλείων διαφάνειας του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων, την εκπαίδευση βάσει ικανοτήτων και τις ψηφιακές δεξιότητες. Η ΕΕ υπογραμμίζει περαιτέρω ότι η Αλβανία πρέπει να αποδείξει ότι έχει λάβει επαρκή μέτρα για να εξασφαλίσει εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων και για τις μειονοτικές ομάδες. Η ΕΕ σημειώνει τις πληροφορίες που παρέσχε η Αλβανία σχετικά με τα δικαιώματα εκπαίδευσης που απορρέουν από τον νόμο της για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων και από την εθνική της στρατηγική για την εκπαίδευση 2021-2026, υπογραμμίζει δε την ανάγκη να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή τους. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να λάβει υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 ⁽²⁰⁾. Σύμφωνα με την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας, όλα τα επίπεδα και οι τύποι εκπαίδευσης θα πρέπει να ενισχύουν την κοινωνική συνοχή, ένα ευρωπαϊκό θετικό και συμπεριληπτικό αίσθημα του ανήκειν, το οποίο θα συμπληρώνει την τοπική, περιφερειακή και εθνική τους ταυτότητα και θα ενισχύει ανεκτικές και δημοκρατικές νοοτροπίες. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία, στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, να εφαρμόσει πλήρως τις βασικές δεσμεύσεις της διαδικασίας της Μπολόνιας και να ευθυγραμμιστεί με το ανακοινωθέν των Τιράνων. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να σημειώσει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και ότι πρέπει να θέσει σε εφαρμογή σύστημα παρακολούθησης που να επιτρέπει την αξιόπιστη παρακολούθηση των στόχων αυτών.

⁽²⁰⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, για την προώθηση των κοινών αξιών, της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας (2018/C 195/01).

Η ΕΕ σημειώνει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ)**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ολοκληρώσει τη νομοθεσία για την εφαρμογή του νόμου του 2017 για την ΕΕΚ. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να ενισχύσει τον Εθνικό Οργανισμό για την Απασχόληση και τις Δεξιότητες και τον Εθνικό Οργανισμό για την ΕΕΚ και τα Επαγγελματικά Προσόντα. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να εξασφαλίσει επαρκείς πόρους για τη βελτιστοποίηση του συστήματος ΕΕΚ σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ικανοτήτων και της αύξησης του αριθμού και της ποιότητας των διδασκόντων στην ΕΕΚ. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενισχύσει τα προγράμματα μαθητείας και να προωθήσει την περαιτέρω συμμετοχή σε προγράμματα μαθητείας και τη μάθηση στον χώρο εργασίας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας, αναπτύσσοντας και επεκτείνοντας τη συμμετοχή εθνικών και περιφερειακών φορέων στα εν λόγω προγράμματα μέσω δεσμεύσεων.

Η ΕΕ υπογραμμίζει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ για τη **νεολαία**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στην εργασία στον τομέα της νεολαίας και στη συμμετοχή των νέων και να συνεχίσει να τηρεί το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εργασία στον τομέα της νεολαίας ως κεντρικούς στόχους. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να συνεχίσει και να ενισχύσει τα μέτρα που προβλέπονται για τη στήριξη του ψηφιακού γραμματισμού των νέων.

Η ΕΕ χαιρετίζει την ικανοποιητική πρόοδο της Αλβανίας στον τομέα του **αθλητισμού** και καλεί την Αλβανία να συνεχίσει τη νομοθετική ευθυγράμμιση με το σχετικό κεκτημένο της ΕΕ.

Η ΕΕ υπογραμμίζει τη μερική ευθυγράμμιση της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα του **πολιτισμού**. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να οριστικοποιήσει την εφαρμοστική νομοθεσία για την πολιτιστική κληρονομιά και τα μουσεία.

Η ΕΕ χαιρετίζει την πρόοδο της Αλβανίας όσον αφορά την **καταπολέμηση της διαφθοράς στην εκπαίδευση και τον πολιτισμό**. Η ΕΕ καλεί επίσης την Αλβανία να διασφαλίσει ότι η επιλογή διευθυντών σχολείων και οι διορισμοί στους κόλπους καίριων εκπαιδευτικών οργανισμών αποφασίζονται χωρίς πολιτική επιρροή.

8. Κεφάλαιο 29 – Τελωνειακή ένωση

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για την πρόοδο της Αλβανίας στην ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά την **τελωνειακή νομοθεσία**. Η ΕΕ σημειώνει με ικανοποίηση το υψηλό επίπεδο ευθυγράμμισης της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά την τελωνειακή οφειλή και τις εγγυήσεις, τη δασμολογητέα αξία, τις τελωνειακές διαδικασίες για την εισαγωγή και την εξαγωγή, τα ειδικά καθεστώτα εκτός της διαμετακόμισης, τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς και τους ελέγχους των αποσκευών επιβατών αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών.

Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να ευθυγραμμίσει περαιτέρω το **νομικό της πλαίσιο** με το κερτημένο της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων για την εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα και της σύμβασης περί κοινού καθεστώτος διαμετακόμισης. Ειδικότερα, η Αλβανία θα πρέπει να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της σχετικά με τον τελωνειακό χαρακτήρα των εμπορευμάτων και τη διαμετακόμιση, τις πτυχές της διαχείρισης τελωνειακών κινδύνων και της ασφάλειας, τα πολιτιστικά αγαθά, τους ελέγχους για τα ρευστά διαθέσιμα και τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών. Τα τέλη σάρωσης που χρεώνονται για τη διενέργεια τελωνειακών ελέγχων θα πρέπει να καταργηθούν, καθώς η σάρωση θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως τακτικός τελωνειακός έλεγχος αλλά όχι ως υπηρεσία παρεχόμενη από τις τελωνειακές αρχές.

Η ΕΕ χαιρετίζει την επαρκή **διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα** της Αλβανίας να εκτελεί τα υφιστάμενα τελωνειακά της καθήκοντα. Η ΕΕ καλεί την Αλβανία να ενισχύσει περαιτέρω τη δημιουργία ικανοτήτων και την πρόσληψη προσωπικού πριν από την προσχώρηση, ιδίως στον τομέα της ΤΠ. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσει και να αναβαθμίζει τα υφιστάμενα συστήματα ΤΠ της, σύμφωνα με το πολυετές στρατηγικό σχέδιο για τα ηλεκτρονικά τελωνεία, προκειμένου να εξασφαλίσει τόσο την ευθυγράμμιση με τα τελωνειακά συστήματα της ΕΕ όσο και τη διασυνδεσιμότητα. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να διαθέσει επαρκείς χρηματοδοτικούς πόρους σε όλα τα εν εξελίξει και προγραμματισμένα έργα ΤΠ.

Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για το γεγονός ότι η Αλβανία διαθέτει δομές και μέτρα για την **καταπολέμηση της διαφθοράς στον τελωνειακό τομέα**. Η ΕΕ χαιρετίζει την πρόθεση της Αλβανίας να ενισχύσει την καταπολέμηση της τελωνειακής απάτης, ιδίως του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού. Η ΕΕ σημειώνει με θετικό πρόσημο ότι αυτή τη στιγμή εφαρμόζονται με συνέπεια πρότυπα επαγγελματικής ακεραιότητας και καταπολέμησης της διαφθοράς. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η Αλβανία πρέπει να αποκτήσει επαρκή διοικητική ικανότητα και ικανότητα εκτέλεσης καθηκόντων καθώς και ακεραιότητα στην τελωνειακή διοίκηση, επιπλέον της απαιτούμενης υποδομής στα κεντρικά και τοπικά τελωνεία της για την εφαρμογή και την επιβολή της τελωνειακής νομοθεσίας της και για να ελέγχει και να εποπτεύει αποτελεσματικά τη διασυνοριακή κυκλοφορία. Η ΕΕ σημειώνει ότι η Αλβανία προτίθεται να προσχωρήσει στο πρωτόκολλο ΣΠΕΚ του ΠΟΥ για την εξάλειψη του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού.

* * *

Λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα κατάσταση των προετοιμασιών της Αλβανίας και υπό την προϋπόθεση ότι η Αλβανία θα τηρήσει τα ενδιάμεσα κριτήρια αξιολόγησης όσον αφορά την ομάδα κεφαλαίων 1, η ΕΕ σημειώνει ότι, με δεδομένο ότι η Αλβανία πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο όσον αφορά την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ που καλύπτεται από τα ακόλουθα κεφάλαια και όσον αφορά την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού, και με την επιφύλαξη τυχόν πρόσθετων όρων που καθορίζονται στα περαιτέρω κριτήρια αξιολόγησης που προσδιορίζονται για την ομάδα κεφαλαίων 3, αυτά μπορούν να κλείσουν προσωρινά μόνον εφόσον η ΕΕ συμφωνήσει ότι πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια αξιολόγησης:

Κεφάλαιο 10 – Ψηφιακός μετασχηματισμός και μέσα ενημέρωσης

- Η Αλβανία ευθυγραμμίζει τη νομοθεσία της με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με την ανεξαρτησία της εθνικής ρυθμιστικής αρχής για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τις ψηφιακές υπηρεσίες, την ψηφιακή εμπιστοσύνη και την κυβερνοασφάλεια, καθώς και με το κεκτημένο της ΕΕ στον τομέα των οπτικοακουστικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης.
- Η Αλβανία αποδεικνύει ότι θα διαθέτει επαρκή διοικητική ικανότητα για την επιβολή του κεκτημένου της ΕΕ στους τομείς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των ψηφιακών υπηρεσιών, της ψηφιακής εμπιστοσύνης και της κυβερνοασφάλειας, καθώς και των υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, και διασφαλίζει την ανεξαρτησία των αντίστοιχων εθνικών ρυθμιστικών αρχών, κατά τον χρόνο της προσχώρησης το αργότερο.

Κεφάλαιο 16 – Φορολογία

- Η Αλβανία έχει διορθώσει όλα τα φορολογικά μέτρα τα οποία εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις κατά των ενωσιακών εισαγωγών και δεν προβαίνει στη θέσπιση νέων τέτοιων μέτρων. Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με το κεκτημένο στους τομείς που απαιτούν περαιτέρω ευθυγράμμιση, ιδίως όσον αφορά την άμεση φορολογία, τον ΦΠΑ, τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τη φορολογία των αυτοκινήτων. Όσον αφορά τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης για την ενέργεια, την αλκοόλη και τον καπνό, κοινοποιεί στην Επιτροπή και εφαρμόζει με συνέπεια χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή ευθυγράμμιση με τους ελάχιστους συντελεστές της ΕΕ.

- Η Αλβανία αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκή διοικητική ικανότητα με υψηλά πρότυπα ακεραιότητας στη φορολογική διοίκηση, καθώς και την απαιτούμενη υποδομή στις κεντρικές και τοπικές φορολογικές υπηρεσίες της για την εφαρμογή και την επιβολή της φορολογικής νομοθεσίας της και για την αποτελεσματική είσπραξη φόρων και τον έλεγχο των φορολογουμένων της. Η Αλβανία αποδεικνύει ότι η κεντρική υπηρεσία διασύνδεσης και η κεντρική υπηρεσία διασύνδεσης για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης διαθέτουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα είναι επαρκώς στελεχωμένες και λειτουργικές κατά την προσχώρηση.
- Η Αλβανία επιδεικνύει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη όλων των υποστηρικτικών συστημάτων ΤΠ της φορολογικής διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τη διασυνδεσιμότητα με τα σχετικά συστήματα της ΕΕ, και ιδίως εκείνων που αφορούν τον ΦΠΑ (VIES, επιστροφή ΦΠΑ, μονοαπευθυντική θυρίδα OSS και μονοαπευθυντική θυρίδα για τις εισαγωγές IOSS), τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (EMCS) και τα οικεία υποστηρικτικά συστήματα καθώς και τα συστήματα ΤΠ που είναι αναγκαία για τη φορολογική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της άμεσης φορολογίας.

Κεφάλαιο 17 – Οικονομική και νομισματική πολιτική

- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει το νομικό της πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη ανεξαρτησία της κεντρικής τράπεζας και την απαγόρευση της νομισματικής χρηματοδότησης του δημόσιου τομέα, καθώς και για να καταστήσει δυνατή την πλήρη ενσωμάτωση της κεντρικής της τράπεζας στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει το νομικό της πλαίσιο ώστε να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια ⁽²¹⁾.

⁽²¹⁾ Όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2011/85, όπως έχει τροποποιηθεί.

Κεφάλαιο 19 – Κοινωνική πολιτική και απασχόληση

- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της στους τομείς του εργατικού δικαίου και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία με το κεκτημένο της ΕΕ και έχει αποδείξει ότι, κατά τον χρόνο της προσχώρησης, θα υπάρχουν επαρκείς διοικητικές δομές και ικανότητα επιβολής για την ορθή εφαρμογή του κεκτημένου της ΕΕ σχετικά με το εργατικό δίκαιο και την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, ιδίως μέσω της ενίσχυσης του συστήματος της επιθεώρησης εργασίας.
- Η Αλβανία έχει ευθυγραμμιστεί με το κεκτημένο της ΕΕ για την κοινωνική προστασία και ένταξη και τροποποιεί τους νόμους για την απαγόρευση των διακρίσεων και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών στην απασχόληση και την κοινωνική πολιτική, προκειμένου να ευθυγραμμίσει τη νομοθεσία της στους τομείς αυτούς με το κεκτημένο της ΕΕ, και αποδεικνύει ότι θα υπάρχουν επαρκείς διοικητικές δομές, διοικητικές ικανότητες και ικανότητες επιβολής κατά τον χρόνο της προσχώρησης.⁽²²⁾
- Η Αλβανία αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκή ικανότητα ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή της νομοθεσίας και του πλαισίου πολιτικής στους τομείς της απασχόλησης και των κοινωνικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων ικανοτήτων σχεδιασμού και λειτουργίας, να προωθηθεί ουσιαστικός κοινωνικός διάλογος, καθώς και να εξασφαλιστούν ικανότητες για τη μελλοντική διαχείριση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+.

Κεφάλαιο 20 – Επιχειρήσεις και βιομηχανική πολιτική

- Η Αλβανία θεσπίζει και αρχίζει να εφαρμόζει βιώσιμη συνολική βιομηχανική στρατηγική και πολιτική για τις ΜΜΕ σε ευθυγράμμιση με τις αντίστοιχες πολιτικές της ΕΕ. Η Αλβανία αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκείς διοικητικές ικανότητες και επίπεδο συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών.

Κεφάλαιο 25 – Επιστήμη και έρευνα

- Η Αλβανία διασφαλίζει την αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και την επιστήμη, ιδίως τη δημόσια χρηματοδότηση, και τις αναγκαίες ικανότητες υλοποίησης.

⁽²²⁾ Οι οδηγίες του Συμβουλίου σχετικά με τα πρότυπα για τους φορείς ισότητας, η οδηγία (ΕΕ) 2024/1499 και η οδηγία (ΕΕ) 2024/1500 καλύπτονται από το κεφάλαιο 23.

- Η Αλβανία αποδεικνύει ότι έχει δημιουργήσει δομές για την ενίσχυση των οικοσυστημάτων έρευνας και καινοτομίας, έχει θέσει σε εφαρμογή στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης και έχει θεσπίσει μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα στην έρευνα και την καινοτομία.
- Η Αλβανία εφαρμόζει τον νέο νόμο για την επιστημονική έρευνα και την εθνική στρατηγική για την επιστημονική έρευνα.

Κεφάλαιο 26 – Εκπαίδευση και πολιτισμός

- Η Αλβανία αποδεικνύει ότι διαθέτει το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο και πλαίσιο πολιτικής, καθώς και τον αντίστοιχο δημοσιονομικό σχεδιασμό και μέτρα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, με στόχο την εκπλήρωση των στόχων πολιτικής της ΕΕ στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της νεολαίας, του αθλητισμού και του πολιτισμού. Τα ανωτέρω περιλαμβάνουν μέτρα για τη γεφύρωση του χάσματος με τους στόχους που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης και τη σταδιακή οικοδόμηση ενός αξιόπιστου συστήματος παρακολούθησης, καθώς και μέτρα για την προώθηση της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς, μεταξύ άλλων για τις ευάλωτες ομάδες.

Κεφάλαιο 29 – Τελωνειακή ένωση

- Η Αλβανία επιδεικνύει προχωρημένο επίπεδο ευθυγράμμισης με τους τομείς που απαιτούν περαιτέρω ευθυγράμμιση, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων για την εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, όπως έχει τροποποιηθεί, με ιδιαίτερη προσοχή στον τελωνειακό χαρακτήρα των εμπορευμάτων και τη διαμετακόμιση, τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων και τις πτυχές ασφάλειας, τα πολιτιστικά αγαθά, τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων, τις πρόδρομες ουσίες ναρκωτικών και την κατάργηση των τελών σάρωσης.
- Η Αλβανία αποδεικνύει ότι διαθέτει επαρκή διοικητική ικανότητα με υψηλά πρότυπα ακεραιότητας και επιδόσεων της τελωνειακής διοίκησης, καθώς και την απαιτούμενη υποδομή στα κεντρικά και τοπικά τελωνεία της για την εφαρμογή και την επιβολή της τελωνειακής νομοθεσίας της, και για να ελέγχει και να εποπτεύει αποτελεσματικά τη διασυνοριακή κυκλοφορία.

- Η Αλβανία επιδεικνύει επαρκή πρόοδο όσον αφορά την προετοιμασία και την ανάπτυξη των ψηφιακών τελωνειακών συστημάτων που απαιτούνται για την εφαρμογή του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα, όπως έχει τροποποιηθεί, και της λοιπής τελωνειακής νομοθεσίας της ΕΕ, μέσω της εκπόνησης και της θέσπισης εθνικής στρατηγικής ΤΠ και σχεδίου εφαρμογής για τα τελωνεία και μέσω της διασφάλισης των αναγκαίων δημοσιονομικών και ανθρώπινων πόρων για την ανάπτυξη των εν λόγω ψηφιακών τελωνειακών συστημάτων και τη διαλειτουργικότητά τους με το ψηφιακό τελωνειακό περιβάλλον της ΕΕ.
- Η Αλβανία προσχωρεί στη σύμβαση-πλαίσιο για το πρωτόκολλο για την εξάλειψη του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού (πρωτόκολλο ΣΠΕΚ του ΠΟΥ) και βελτιώνει τη συνεργασία με την ΕΕ για την καταπολέμηση του διασυνοριακού λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων.

Η παρακολούθηση της προόδου ως προς την ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ και τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και ως προς την εφαρμογή τους θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στην παρακολούθηση όλων των ειδικών ζητημάτων που αναφέρονται ανωτέρω προκειμένου να εξασφαλιστούν η διοικητική ικανότητα της Αλβανίας, η ικανότητά της να ολοκληρώσει τη νομική ευθυγράμμιση σε όλους τους τομείς της παρούσας ομάδας κεφαλαίων, καθώς και η περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στις σχέσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων με άλλες ομάδες διαπραγματευτικών κεφαλαίων. Η τελική αποτίμηση της συμμόρφωσης της νομοθεσίας της Αλβανίας με το κεκτημένο της ΕΕ και τα συναφή ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και της ικανότητάς της για την εφαρμογή του κεκτημένου αυτού μπορεί να γίνει μόνο σε μεταγενέστερο στάδιο των διαπραγματεύσεων. Εκτός από όλες τις πληροφορίες τις οποίες ενδέχεται να ζητήσει η ΕΕ για τις διαπραγματεύσεις της παρούσας ομάδας κεφαλαίων και οι οποίες πρέπει να υποβληθούν στη Διάσκεψη, η ΕΕ καλεί την Αλβανία να παρέχει τακτικά στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης λεπτομερείς και γραπτές πληροφορίες σχετικά με την πορεία εφαρμογής του κεκτημένου της ΕΕ.

Με βάση όλες τις ανωτέρω εκτιμήσεις, η Διάσκεψη θα πρέπει να επανέλθει στην παρούσα ομάδα κεφαλαίων σε εύθετο χρόνο.

Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει ότι ενδέχεται να υπάρξει νέο κεκτημένο της ΕΕ μεταξύ της 28ης Φεβρουαρίου 2025 και της ολοκλήρωσης των διαπραγματεύσεων.